

Stöd för skolutveckling kring nyanländas utbildning och lärande

Detta är en sammanställning av de utbildningar, insatser och material som Skolverket erbjuder och kan användas i arbetet med nyanlända och flerspråkiga barns och elevers lärande.

Innehållet är sorterat efter de nationella skolutvecklingsprogrammen.

ÖVERGRIPANDE INFORMATION OCH STÖD PÅ SKOLVERKETS WEBBPLATS

Att ta emot barn och unga som flytt

Ni står troligtvis inför ett större mottagande av barn och unga som flytt än vad som varit aktuellt på ett tag. Nu kan det vara särskilt viktigt att ta tillvara tidigare erfarenheter och rutiner för mottagande och kartläggning för att undvika att skapa på nytt igen.

Här i insatslistan finns flera länkar som kan vara till stöd och hjälp i arbetet.

Att prata med barn och unga om krig och kriser.

Här får du en övergripande bild av det ukrainska skolsystemet, från förskola upp till gymnasieskola. Det kan vara bra att ta del av den när du tar emot nyanlända barn och elever från Ukraina.

Barn och unga från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet behöver ha fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller sökt asyl hos Migrationsverket för att ha rätt till förskola och skola.

Nyanländas utbildning

Organisering av nyanländas utbildning ska ingå i det systematiska kvalitetsarbetet så att man på huvudmanna- och skolenhetsnivå följer upp och analyserar resultat och verksamhet. En tydlig roll- och ansvarsfördelning i hela styrkedjan är viktig för det fortsatta arbetet. Skolan behöver se hela eleven och de förmågor och resurser eleven har med sig från sin bakgrund och erfarenheter, i och utanför skolan.

Nyanländas rätt till utbildning

Den som är, eller ska vara folkbokförd enligt folkbokföringslagen, ska anses bosatt. Då har man rätt till all utbildning i det svenska skolväsendet. Om man inte är, eller ska vara folkbokförd, så kan man ha rätt till viss utbildning.

Utbildningsguiden

Här hittar du information och vägledning inför val av skola och utbildning från förskola till utbildning för vuxna. Under knappen Languages finns information om det svenska skolsystemet på flera språk.

Förändringar och nya insatser är markerade med grönt.

<p>Forskning och utvärdering</p> <p>Skolverket sammanställer och sprider kunskap om resultat av forskning inom utbildningsområdet. Via länken till Artiklar om forskning går det att söka på forskning runt nyanlända och flerspråkiga barn och elevers utbildning genom att kryssa för kategorier inom skolform/verksamhet, ämne och fokusområde. Här finns följande länkar att klicka vidare på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artiklar om forskning - Sammanställning och spridning av forskningsresultat - Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet - Fler vägar till forskning - Kunskapsöversikter - Skolverkets utvärderingar och rapporter - Internationella studier 			
NATIONELLA SKOLUTVECKLINGSPROGRAM		Årskurs Skolform	Form
BEDÖMNING OCH BETYG			
<p><u>Nyanlända elever och betyg i grundskolan</u></p> <p>Hur funkar betyg och nationella prov för nyanlända elever?</p>	Gr	Film	
<p><u>Webbkurs om betygssättning för lärare i årskurs 4–6</u></p> <p>Webbkursen syftar till att ge möjlighet att fördjupa kunskaper om betygssättning utifrån ett praktiskt perspektiv, ett forskningsbaserat perspektiv och utifrån vad regelverket säger. Kursen bygger därför på forskares artiklar, filmer, reflektionsfrågor och praktiska uppgifter. Den ger också en inblick i hur elever i årskurs 6 tänker och pratar om bedömning och betyg.</p>	åk 4–6	Webbkurs	
<p><u>Webbkurs om betygssättning för lärare i årskurs 7–9, gymnasieskolan och vuxenutbildningen</u></p> <p>Webbkursen syftar till att ge möjlighet att fördjupa kunskaper om betygssättning utifrån ett praktiskt perspektiv, ett forskningsbaserat perspektiv och utifrån vad regelverket säger. Kursen bygger därför på forskares artiklar, filmer, reflektionsfrågor och praktiska uppgifter.</p>	åk 7–9 Gy Vux		
<p><u>Bedömning och betyg - dokumentation</u></p> <p>Webbkursen syftar till att ge dig fördjupade kunskaper om vilken dokumentation du behöver om elevernas kunskaper utifrån ett praktiskt perspektiv, ett forskningsbaserat perspektiv och utifrån vad regelverket säger. Kursen bygger på forskares artiklar, filmer, reflektionsfrågor och praktiska uppgifter.</p>	Lärare i alla skol- former	Webbkurs	
<p><u>Återkoppling till elever</u></p> <p>Webbkursen syftar till att ge dig fördjupade kunskaper i att ge dina elever användbar återkoppling utifrån ett praktiskt perspektiv och ett forskningsbaserat perspektiv. Kursen bygger på forskares artiklar, filmer, reflektionsfrågor och praktiska uppgifter.</p>	Lärare i alla skol- former, utom för- skola.	Webbkurs	

<p><u>Kompletterande stöd för kartläggning av flerspråkiga elever i förskoleklass</u></p> <p>Ett frivilligt stöd som används när det behöver göras anpassningar i genomförandet av det nationella kartläggningsmaterialet Hitta språket och Hitta matematiken. Målgrupp: lärare i förskoleklass som undervisar elever som är nya i det svenska språket och/eller elever som inte har kommit så långt i sin andraspråksutveckling i svenska.</p>	Förskoleklass	Stödmaterial
<p><u>Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper</u></p> <p>För att undervisningen ska kunna anpassas till en elevs förutsättningar och behov behöver skolan göra en pedagogisk kartläggning av elevens kunskaper. Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 är obligatoriskt att använda för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. Steg 3 i kartläggningen är ett stöd för den undervisande ämnesläraren i att planera undervisningen utifrån var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling i respektive ämne. Det tredje steget är tänkt att genomföras på skolan där eleven blivit placerad.</p>	Gr Gy	Bedömningsstöd
<p><u>Kartläggning i vuxenutbildning</u></p> <p>Vi erbjuder kartläggningsmaterial i litteracitet för nyanlända elever inom vuxenutbildning. Materialet kan användas för att kartlägga den vuxna elevens litteracitetserfarenheter på det starkaste språket.</p>	Vux	Bedömningsstöd
<p><u>Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper</u></p> <p>Kurs för dig som vill lära dig mer om att kartlägga nyanlända elevers kunskaper med hjälp av Skolverkets kartläggningsmaterial Steg 1–3. Passar dig som arbetar i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolans introduktionsprogram.</p> <p>Webbkursen kan genomföras i valfri takt, enskilt eller tillsammans med kollegor.</p>	Gr Gy	Webbkurs Skolverkets utbildningsplattform
<p><u>Bygga svenska - material för bedömning av nyanlända elevers språkutveckling</u></p> <p>Kunskaper i svenska är viktiga för att eleverna ska kunna ta till sig undervisningen i skolan och vara delaktig i samhället. En kontinuerlig uppföljning av elevernas språkutveckling i svenska är avgörande om utbildningen ska utformas efter de nyanlända elevernas individuella förutsättningar och behov för att stödja progressionen i språkutvecklingen.</p> <p>Bygga svenska är ett bedömningsmaterial som hjälper lärare i grundskolan och gymnasieskolan att följa nyanlända elevers språkutveckling.</p>	åk 1–3 åk 4–6 åk 7–9 + Gy	Material på webben och i bedömningsportalen

<p>Stöd och verktyg inom validering</p> <p>En person kan oftast betydligt mer än vad som är fångat i olika dokument som exempelvis betyg, intyg och andra utbildningsbevis. Vi lär oss hela tiden nya saker i möten med andra människor inom utbildning, på arbetet och på fritiden.</p> <p>All samlad kunskap och kompetens kan synliggöras genom verktyget validering, det vill säga kartläggning och bedömning. Validering kan användas för att exempelvis anpassa en utbildning, förkorta en utbildning eller inför en utbildning om den sökande saknar betyg i de kurser som krävs. Det är en vinst för både samhälle och individ att ta vara på det som en person redan kan.</p>	Vux	Webbstöd
DIGITALISERING		
<p>Fjärrundervisning – webbkurs</p> <p>Utveckla din kompetens inom fjärrundervisning. Som deltagare i vår webbkurs får du ta del av kunskap och erfarenhet inom området. Kursen innehåller artiklar, korta föreläsningsfilmer och övningar.</p>	Huvudmän, rektorer, lärare och handledare	Webbkurs
<p>Digitalt berättande</p> <p>Modulen syftar till att fördjupa förståelse för och förtrogenhet att utnyttja digitaliseringens möjligheter i undervisningen. Till exempel planeras och utförs en aktivitet med elever där den digitala berättelsen står i fokus.</p>		Modul
<p>Kritisk användning av nätet</p> <p>Syftet med den här modulen är att inspirera till diskussioner om informationssökning och källkritik i klassrum och skolbibliotek, gärna som en integrerad del av skolans ämnen.</p>	Gr Gy Vux Lärare Bibliotekarier	Modul
<p>Identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan</p> <p>En webbkurs om identitets-, jämställdhets- och digitaliseringsarbete i förskolan. Syftet med webbkursen är att den ska vara ett stöd i implementeringen av läroplanen för förskolan (2018) och bidra till arbetet med att utveckla undervisningen i förskolan. Ett ytterligare syfte med kursen är att vara ett stöd i arbetet med identitet, jämställdhet och digitalisering, för att dessa perspektiv ska bli en del av förskolans undervisning.</p>	Förskola	Webbkurs

ELEVHÄLSA OCH BARNS OMSORG

<p>Specialpedagogik för lärande – flerspråkighet</p> <p>Den här modulen syftar till att ge fördjupad kunskap och förståelse för hur undervisning och lärmiljö kan anpassas efter elevers variation i ett flerspråkigt perspektiv. Innehållet visar på arbetssätt, metoder och förhållningssätt som stöder förutsättningar för flerspråkiga elevers lärande både utifrån förväntad språkutveckling i ett andraspråksperspektiv men även när andraspråsutvecklingen dröjer.</p>	<p>åk 1–9</p>	<p>Modul</p>
<p>Utbildning i traumamedveten omsorg, TMO</p> <p>TMO är en utbildning som utgår från skolans uppdrag att skapa en trygg miljö för lärande och utveckling genom viktiga vuxna och goda relationer. TMO ger personal i skolor ökade kunskaper och insikter om bemötande och förhållningssätt som stödjer barn och elever, ofta nyanlända, som har varit utsatta för svåra påfrestningar och traumatiska upplevelser.</p> <p>Utbildningen genomförs av Rädda Barnen i samarbete med Skolverket.</p>	<p>Förskola Gr Gy</p>	<p>Utbildning genomförs på förskola/skola</p>

NYANLÄNDA OCH FLERSPRÅKIGA BARN OCH ELEVERS LÄRANDE

<p>Koll på samverkan med hem och vårdnadshavare</p> <p>Förtroendefulla relationer och en fungerande samverkan mellan skolan och vårdnadshavare ökar elevens utvecklingsmöjligheter. På olika nivåer i skolans organisation kan det finnas behov av att utveckla samverkan med hem och vårdnadshavare för att nå högre likvärdighet. Självskattningsverktyget är tänkt att användas kollegialt av skolläring och personal. Resultatet ger vägledning om vilka områden som verksamheten kan fokusera på för att utveckla och förbättra arbetet. Webbstödet är främst avsett för fritidshemmet, grundskolan och motsvarande skolformer, men kan efter anpassningar även användas av andra skolformer.</p>	<p>Fritidshem Gr</p>	<p>Webbstöd med självskattningsverktyg</p>
<p>Flerspråkighet som resurs för alla åldrar</p> <p>Språk- och kunskapsutveckling hänger ihop och därför är frågor om språk viktiga för alla lärare. Materialet Flerspråkighet som resurs ger insikt och kunskap om hur flerspråkiga barns och elevers alla språkliga resurser kan tas tillvara.</p> <p>Innehållet riktar sig till lärare i alla ämnen, samt till handledare, förstelärare, skolutvecklare och andra som arbetar med skolutveckling inom nyanländas och flerspråkiga barns och elevers lärande.</p> <p>I webbstödet finns artiklar, didaktiska texter, ljudinspelningar, filmer och animationer samt reflektionsfrågor som kan användas i ett kollegialt lärande på skolor eller i ett arbetslag.</p>	<p>Förskola Förskoleklass Fritidshem Åk 1–9 Gy introduktionsprogram</p>	<p>Webbstöd</p>

<p><u>Språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning för nyanlända den första tiden</u></p> <p>Modulen riktar sig till ämneslärare och fördjupar kunskaper om hur undervisningen kan utformas för elever som är nybörjare i svenska språket. Syftet är att ge stöd både vid planering och genomförande av undervisning och därmed bidra till högre målpåfyllelse. Modulen innehåller generella texter för alla ämnen samt ämnesinriktade texter för samtliga SO- och NO-ämnen, matematik, teknik, bild, idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd.</p>	<p>Åk 7–9 Gy intro- duktions- program</p>	<p>Modul</p>
<p><u>Studiehandledning på modersmål</u></p> <p>Ett stödmaterial som kan bidra till att förbättra möjligheter för huvudmän att erbjuda studiehandledning på modersmål av hög kvalitet och förbättra lärares och studiehandledares förutsättningar att samverka kring studiehandledning på modersmål.</p> <p>Stödmaterialen innehåller artiklar, film samt samtalsunderlag för att främja kollegialt lärande.</p> <p><u>Organisera för framgångsrik studiehandledning på modersmål</u></p> <p><u>Samarbete för framgångsrik studiehandledning på modersmål</u></p> <p><u>Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i studiehandledning på modersmål</u></p> <p><u>Studiehandledning på modersmålet i praktiken</u></p> <p><u>Digitala resurser i studiehandledning på modersmål</u></p> <p><u>Organisera för studiehandledning inom komvux</u></p> <p><u>Samarbeta kring studiehandledning inom komvux</u></p> <p><u>Ge studiehandledning på modersmål inom komvux</u></p>	<p>Gr Gy Vux</p>	<p>Webbstöd</p>
<p><u>Kartläggning litteracitet</u></p> <p>Vi erbjuder kartläggningsmaterial i litteracitet för nyanlända elever inom vuxenutbildning. Materialet kan användas för att kartlägga den vuxna elevens litteracitetserfarenheter på det starkaste språket.</p>	<p>Vux</p>	<p>Bedömnings- portalen</p>
<p><u>Svenska som andraspråk - ett behovsprövat ämne</u></p> <p>Ta del av tre artiklar som handlar om behovsbedömning och organisation av ämnet svenska som andraspråk (sva). Artiklarna riktar sig främst till rektorer inom grundskolan och motsvarande skolformer, men kan även vara intressant för lärare och annan personal i skolan samt skolchefer och andra personer på huvudmannanivå som arbetar med utvecklingsfrågor kring ämnet svenska som andraspråk.</p>	<p>Gr</p>	<p>Stödmaterial</p>

<p><u>Greppa flerspråkigheten</u></p> <p>Vikten av att elevers språkliga kunskaper och erfarenheter ses som tillgångar för lärande i skolan är den röda tråden för den här kunskapsöversikten.</p> <p>Den här kunskapsöversikten belyser perspektiv på frågor om språk och identitet och hur de hänger ihop med lärande och kunskapsutveckling. Översikten ger såväl bakgrund utifrån teoretiska ramverk om flerspråkighet som praktiska exempel med flerspråkighet i skola och undervisning i centrum. Den sammanfattar kunskap om hur alla som har anknytning till undervisning och annan skolverksamhet från förskoleklass till och med gymnasium kan utnyttja de flerspråkiga resurser som finns till hands i dagens skola. Greppa flerspråkigheten vänder sig till alla som är verksamma inom skolan. Den riktar sig också särskilt till skollära som har ansvar för att skolans verksamhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt för skolans målpuppfyllelse.</p>	<p>Gr Gy Skollära</p>	<p>Kunskapsöversikt Skolverkets serie Forskning för skolan</p>
<p><u>Greppa språket – ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet</u></p> <p>Lärares förhållningssätt, attityder och val av arbetssätt har en avgörande betydelse för all kunskapsutveckling och kanske i synnerhet för flerspråkiga elever. Fokus i översikten är att lyfta didaktiska perspektiv som gynnar flerspråkiga elever och diskutera modeller samt beprövad erfarenhet för bättre samverkan mellan elever och lärare. Frågor som vilka arbetssätt som kan stärka de flerspråkiga elevernas dubbla inlärningsprocesser och vilka verktyg som kan hjälpa läraren att bättre möta flerspråkiga elever tas upp i boken.</p>	<p>Gr Gy Skollära</p>	<p>Kunskapsöversikt Skolverkets serie Forskning för skolan</p>
<p><u>Termer för matematikundervisning – ett stödmaterial för undervisning i matematik och studiehandledning på olika språk</u></p> <p>Termer för matematikundervisning finns på olika språk. Materialet innehåller exempel och illustrationer av centrala matematiska termer i grundskolan och kan användas i matematikundervisning och studiehandledning på modersmål.</p>	<p>Gr</p>	<p>Webbstöd</p>
<p><u>Globala klassrummet</u></p> <p>Stärk förmågan att undervisa flerspråkiga och nyanlända elever. Denna kurs är en introduktion till ämnet svenska som andraspråk och vänder sig till alla lärare, oavsett undervisningsämne. Kursen anordnas på uppdrag av Skolverket av ett lärosäte som kan förlägga kursen till huvudmannens lokaler.</p>	<p>Gr Gy Vux</p>	<p>Kurs som erbjuds av högskola och universitet</p>
<p><u>Grundläggande litteracitet för vuxna andraspråksinlärare</u></p> <p>Materialet består av fristående webbtexter och ett antal filmer, samt en kunskapsöversikt. Använd materialet för självstudier eller i skolans kollegiala utveckling.</p>	<p>Vux</p>	<p>Stödmaterial</p>

<p>Digitala verktyg och andraspråksutveckling hos vuxna</p> <p>Vad är värdet av att använda digitala verktyg i sfi- och sva-undervisningen? Digital kompetens har betydelse både som stöd för skriftspråksutvecklingen och i elevernas vardags- och arbetsliv. Det digitala är dessutom en naturlig del av många vuxnas vardag.</p>	Vux	Publikation
KUNSKAPER OCH VÄRDEN		
<p>Förhållningssätt till undervisning och kartläggning</p> <p>Fördjupa dig i undervisningens utgångspunkter, lärande och bedömning i ett flerspråkigt perspektiv. Få kunskaper i hur du kan utforma din undervisning utifrån elevernas förutsättningar och behov. Materialet ingår i det samlade stödmaterialet för undervisning av flerspråkiga elever i förskoleklass som tar vid efter den obligatoriska kartläggningen Hitta språket.</p>	Förskoleklass	Webbstöd
<p>Fritidshemmets uppdrag</p> <p>Det här är en webbkurs om fritidshemmets uppdrag och möjligheter att stimulera elevernas lärande och utveckling. Kursen behandlar bland annat fritidshemmets kompletterande och kompensatoriska uppdrag, lekens betydelse och fritidshemmets möjligheter att erbjuda situationsstyrt och upplevelsebaserat lärande.</p> <p>Därför ska du delta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka din förståelse för fritidshemmets uppdrag • Öka din förståelse för undervisning i fritidshemmet • Få fler verktyg för att arbeta med digitalisering • Få ökad kunskap om nyanlända och flerspråkiga elevers lärande. 	Gr Fritidshem	Webbkurs
<p>Fritidshemmets undervisning</p> <p>Utveckla dina kunskaper om utforskande arbets sätt, språkutveckling, estetiska uttrycksformer och läsning i fritidshemmet. Genomför kursen i egen takt och gärna kollegialt. Kursen riktar sig till alla som arbetar i fritidshem och till rektor med ansvar för fritidshem.</p> <p>Därför ska du delta</p> <p>Du ökar din förståelse för</p> <ul style="list-style-type: none"> • fritidshemmets undervisningsuppdrag • hur utforskande och språkutvecklande arbets sätt kan bidra till elevernas utveckling och lärande • vad skapande och estetiska uttrycksformer kan innebära och hur de kan integreras i verksamheten. • hur läsaktiviteter i fritidshemmet kan se ut • begränsande normer och goda värden, samt om hur elever ges möjlighet till reell delaktighet. 	Gr Fritidshem	Webbkurs

Värdegrund, attityder och förhållningssätt		
<p>Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda – Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling</p> <p>Syftet med denna bok är att ge all personal inom grundskolan och gymnasieskolan kunskaper och inspiration för att utveckla sitt arbete med att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling.</p>	Gr Gy	Stödmaterial
<p>Koll på trygghet och studiero</p> <p>Ett tryggt skolklimat med studiero är betydelsefullt för hur eleverna lyckas nå målen för utbildningen. Strukturerad och varierad undervisning, goda relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundsarbete ger goda förutsättningar för detta. Använd vårt webbverktyg till att undersöka och utveckla ert arbete för att främja studiero och en trygg skolmiljö.</p>	Gr (främst)	Självskattningsverktyg
<p>Delaktighet och inflytande i undervisningen</p> <p>I den här modulen kommer du att få inblick i hur delaktighet och inflytande leder till högre motivation, ökat lärande och därmed bättre resultat för eleverna. Modulen ger även möjlighet att diskutera vad elevinflytande är och kan vara i undervisningen, varför det är viktigt och hur det kan gestalta sig.</p>	Gr Gy	Modul
<p>”Främja likabehandling” – flera olika perspektiv på främjande likabehandlingsarbete</p> <p>Det kan till exempel handla om normmedvetenhet och normkritiskt arbete, pedagogiskt ledarskap, tillitsfulla relationer, delaktighet och inkludering. En del handlar om trygghet och studiero.</p>	Gr Gy	Modul
<p>Koll på arbetet mot sexuella trakasserier</p> <p>Alla elever har rätt till en trygg skolgång utan sexuella trakasserier. Skolan har ett ansvar att arbeta främjande och förebyggande mot sexuella trakasserier och att agera för att stoppa dem om de ändå skulle uppstå. Använd webbverktyget till att undersöka och utveckla ert arbete för att motverka sexuella trakasserier.</p>	Främst för Gr Gy Även för andra skolor	Självskattningsverktyg
<p>Sexualitet, samtycke och relationer</p> <p>Här kan du läsa om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer. Det omfattar frågor om identitet, hälsa, jämställdhet, normer, sexualitet och relationer. Namnet visar på betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke.</p>	Gr Gy	Webbstöd

<p><u>Sex och samlevnad i grundskolans tidigare år</u> <u>Sexualitet, samtycke och relationer för grundskolans senare år</u> <u>Sex och samlevnad i gymnasiet</u></p> <p>I de här webbkurserna får du arbeta med frågor om jämställdhet, sexualitet, relationer, normer och könsmönster i ämnesundervisningen i grundskolans i respektive skolform. Gå den själv eller tillsammans med andra.</p>	Gr Gy	Webbkurs
<p><u>Sex- och samlevnadsundervisning i grund- och gymnasiesärskolan</u></p> <p>Det här stödmaterial riktat sig till lärare och annan skolpersonal i grund- och gymnasiesärskolan och ger bland annat exempel på hur frågor om jämställdhet, sexualitet och relationer kan integreras i ämnesundervisningen.</p> <p>Materialet visar hur personalen kan möta både läroplanens krav och möjligheter. Skolverkets förhoppning är att materialet ska ge stöd, idéer och inspiration kring vad sex- och samlevnadsundervisningen kan behandla, och bidra med resonemang kring de utmaningar och frågeställningar som sex- och samlevnadsundervisning kan aktualisera.</p>	Grsär Gysär	Publikation
<p><u>Har ni koll på främlingsfientlighet och intolerans?</u></p> <p>Skolan ska motverka alla former av diskriminering och kränkningar. Främlingsfientlighet, rasism och intolerans kan leda till att elever utsätts för diskriminering och annan kränkande behandling.</p> <p>Använd Skolverkets webbverktyg till att undersöka och åtgärda risker för diskriminering och hinder för allas lika rättigheter och möjligheter på din skola.</p>	Alla skol- former	Självs- skattnings- verktyg
<p><u>Förskolans och skolans arbete mot våldsbejakande extremism</u></p> <p>Ni som arbetar i förskolan och skolan har en roll i att förebygga och motverka våldsbejakande extremism. Det kan till exempel handla om att arbeta med demokrati och värdegrundsfrågor och att stötta barn som riskerar att fara illa.</p>	Alla skol- former	Webbstöd
<p><u>Hedersrelaterat våld och förtryck - Skolans ansvar och möjligheter</u></p> <p>Alla elever ska vara trygga i skolan och ska ha samma möjligheter att utvecklas och lära. Ingen ska fara illa, vare sig i hemmet eller i skolan. Detta stödmaterial beskriver vilket ansvar skolan har för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.</p>	Gr Gy Rektor Elevhälsa	Stödmaterial

<p>Motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskola och skola </p> <p>Ingen ska fara illa, vare sig i hemmet eller i skolan. I förskolan finns möjligheter att arbeta förebyggande och att upptäcka utsatthet tidigt. Tidiga insatser minskar riskerna att hedersrelaterat våld och förtryck påverkar barns möjligheter att lära och utvecklas.</p> <p>Trygghet är en förutsättning för att elever ska kunna lära sig och därför behöver personalen i skolan kunskap om hur man kan motverka hedersrelaterat våld och förtryck.</p> <p><u>Länk för förskolan</u></p> <p><u>Länk för skolan</u></p>	<p>F Gr Gy</p>	<p>Webbstöd</p>
<p>Arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck </p> <p>Välkommen till en webbkurs om hur skolor kan organisera och bedriva ett systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck, med tonvikt på främjande och förebyggande insatser. Kursen riktar sig i första hand till skolledare och medarbetare inom elevhälsan, men är öppen för alla som är engagerade i skolans systematiska kvalitetsarbete, eller annat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck</p>	<p>Gr Gy</p>	<p>Webbkurs</p>
<p><u>Kontroversiella frågor</u></p> <p>Frågor som väcker starka känslor kommer ofta upp och skapar spänningar i klassrummet. Nu finns stöd för såväl lärare som rektorer i att hantera denna viktiga del i skolans demokratiska uppdrag.</p> <p>En omvärld med extremism, populism och polarisering påverkar och ställer krav på skolans roll i vår demokrati. Eleverna ska bejaka och respektera demokrati och mänskliga rättigheter. De ska också utveckla förmågor som krävs för att kunna ta en aktiv roll i demokratin. Här spelar samtalet ofta en viktig roll och att lärare inte backar från undervisning i kontroversiella frågor.</p> <p>STÖD FÖR LÄRARE</p> <p>Europarådet har tagit fram ett material som stöd för lärare i att utveckla undervisning om kontroversiella frågor. Syftet med materialet är att ge lärare stöd i hur de kan göra klassrummet till en trygg plats där eleverna fritt och utan oro kan diskutera frågor som rör dem. Materialet ger även läraren stöd i att utveckla olika strategier för undervisningen som skapar en öppen och respektfull dialog.</p> <p><u>Teaching controversial issues</u></p> <p>klicka på "Swedish" på Europarådets webbplatslänk till annan webbplats.</p>	<p>Gr Gy</p>	<p>Stödmaterial</p>

<p>STÖD FÖR SKOLLEDARE Managing Controversy, A Whole-School Training Tool – riktar sig till skolledare i samma ämne. Materialet ringar in och förklarar de alternativ som finns tillgängliga för rektorer när det gäller att hantera kontroversiella frågor.</p> <p>Managing Controversy: A Whole-School Training Tool klicka på ”Swedish” på Europarådets webbplatslänk till annan webbplats.</p>	Gr Gy	Stödmaterial
Läsluft		
<p>Grundläggande litteracitet för nyanlända Att kunna läsa, skriva och använda text är avgörande i dagens globala och informationstäta samhälle. Skolan har de senaste åren mött ett ökande antal elever, inte sällan ensamkommande, som haft liten eller ingen möjlighet till ordnad skolgång. Många av dem är i akut behov av en grundläggande litteracitetsundervisning för att snabbt kunna hantera texter av olika slag i såväl vardagslivet som i skolsammanhang.</p>	åk 7–9, Gy språk- intro Lärare i sva och moders- måls lärare	Modul
<p>Nyanländas språkutveckling Nyanlända elever i högstadie- och gymnasieåldern har en kognitiv nivå som motsvarar deras ålder, men de är nybörjare i svenska. Detta ställer höga krav på att anpassa undervisningen så att den blir utmanande för eleverna.</p> <p>Målet med denna modul är att ge <i>lärare i svenska som andraspråk</i> verktyg för att planera och genomföra undervisning som stödjer språklig progression för nyanlända elever.</p>	åk 7–9 Gy Lärare i sva	Modul
<p>Muntlig kommunikation Elever och lärare är i ständig dialog genom samtal. De kommunicerar också genom att presentera stoff för varandra i redovisningar, instruktioner och genomgångar. I alla ämnen hänger muntlig kommunikation intimt samman med lärandet. Det finns en stor potential att utveckla undervisningen genom medvetenhet om olika aspekter av muntlighet, genom att variera kommunikativa förhållningssätt och genom medveten planering av olika muntliga moment.</p> <p>Modulen ger fördjupade kunskaper om muntlig kommunikation och om hur den kan planeras för att främja språk- och kunskapsutveckling.</p>	F – åk 9 Lärare i alla ämnen	Modul

<p>Från vardagsspråk till ämnesspråk</p> <p>Utvecklingen av ämnesspråk är en central del av elevernas lärande i alla ämnen. Denna modul syftar till att ge lärare och förskollärare i årskurs F-9 fördjupade kunskaper om språk i alla ämnen. Målet är att främja elevernas lärande genom undervisning som fokuserar på språk såväl som ämnenas praktiska, estetiska och teoretiska innehåll. Det kan vara särskilt betydelsefullt i arbetet med flerspråkiga elever och elever med ett mindre rikt språk.</p>	<p>F – åk 9 Lärare i alla ämnen</p>	<p>Modul</p>
<p>Tolka och skriva text</p> <p>Handlar om hur mångfald av texter kan beskrivas, vilka utmaningar elever står inför i mötet med skolans textvärld och hur lärare kan göra texter mer tillgängliga. Extra belysning ges åt flerspråkiga och nyanlända elever.</p>	<p>åk 1–9 Lärare i textrika ämnen</p>	<p>Modul</p>
<p>Kritiskt textarbete, förskoleklass – åk 6 Kritiskt textarbete, åk 7–9</p> <p>Modulen syftar till att genom kritiskt textarbete bidra till att elever förstår sig själva och den värld de lever i. Ett annat syfte är att de ska få en röst i världen för att kunna påverka och förändra. En utgångspunkt är att texter representerar olika sätt att se på världen. Det blir därför viktigt att fundera över val av texter i undervisningen, både ur aspekten vad elever kan göra med texter och vad texterna kan göra med dem och deras liv.</p>	<p>F – åk 6 åk 7–9 Lärare i alla ämnen</p>	<p>Modul</p>
<p>Språk- och kunskapsutvecklande arbete</p> <p>Den här modulen tar upp vad ett språk- och kunskapsutvecklande arbete kan innebära i olika ämnen. Modulens fokus är riktat mot elevers aktiva språkanvändning som ett redskap för att utveckla kunskaper, färdigheter och förmågor i enlighet med examensmål och ämnesplaner. Därför ges förslag på konkreta modeller och redskap för hur du och dina kollegor kan utforma, stötta och följa upp undervisningsaktiviteter som stärker förutsättningarna för att elevernas lyssnande, samtalande, läsande och skrivande ska leda till lärande i era ämnen.</p>	<p>Gy Lärare i alla ämnen</p>	<p>Modul</p>

<p>Främja elevers lärande NO 1</p> <p>Kursplaner för NO-ämnena visar i sina formuleringar tydligt på lärandets språkliga dimensioner. Av den anledningen finns ett behov av en ämnesdidaktik som kan ge elever förutsättningar att utvidga sin språkliga repertoar till att även omfatta NO-ämnenas specifika språk. Därför är språkutveckling i de tre NO-ämnena en förutsättning för varje elevs skolframgång.</p>	<p>åk 4–9</p> <p>Modulerna fungerar för NO-och SO-lärare att göra tillsammans</p>	<p>Modul</p>
<p>Främja elevers lärande SO</p> <p>Kursplaner för SO-ämnena visar i sina formuleringar tydligt på lärandets språkliga dimensioner. Av den anledningen finns ett behov av en ämnesdidaktik som kan ge elever förutsättningar att utvidga sin språkliga repertoar till att även omfatta SO-ämnenas specifika språk. Därför är språkutveckling i de fyra SO-ämnena en förutsättning för varje elevs skolframgång.</p>		<p>Modul</p>
<p>Kommunikation i naturvetenskapliga ämnen</p> <p>Utvecklingen av ämnesspråket är en central del av elevernas lärande i de naturvetenskapliga ämnena. Denna modul syftar till att ge fördjupade kunskaper om kommunikationens roll i biologi-, fysik-, kemi- och naturkunskapsundervisningen på gymnasiet. Målet är att främja elevernas lärande genom undervisning som fokuserar på språk såväl som ämnens teoretiska och praktiska innehåll. Detta kan vara särskilt betydelsefullt i arbetet med flerspråkiga elever och elever med ett mindre rikt språk.</p>	<p>Gy</p>	<p>Modul</p>
<p>Språk i yrkesämnena</p> <p>Språket är ett viktigt redskap i undervisning och lärande. Att tillägna sig yrkesspråk innebär att lära sig tänka kring och förstå yrkeskunnande samt att kommunicera det med andra.</p> <p>I modulen diskuteras språkdidaktiska redskap tillsammans med exempel på hur de kan användas i yrkesundervisning.</p>	<p>Gy Lärare i yrkesämnena</p>	<p>Modul</p>
<p>Flera språk i barngruppen</p> <p>Läsläsförskolan har fem moduler och en kompetensutvecklingsmodell för förskolan. Särskilt modulen ”Flera språk i barngruppen” handlar om nyanlända och flerspråkiga barns lärande.</p> <p>I den här modulen får ni förslag på språkutvecklande arbetssätt såsom vikten av att omge barnen med ord och hur genrepdagogen kan användas i förskolan. Modulen lyfter också upp hur man kan arbeta fram en språkpolicy i förskolan samt vikten av interkulturell kommunikation och hur undervisningen kan stötta flerspråkiga barns lärande i förskolan.</p>	<p>Förskola</p>	<p>Modul</p>

Matematikdidaktik		
<p>Kompetensutveckling i matematik</p> <p>Språk i matematik, åk F-3</p> <p>Språk i matematik, åk 4-6</p> <p>Språk i matematik, åk 7-9</p> <p>Språk i matematik Gy</p> <p>I de långsiktiga målen i kursplanen står det att undervisningen ska syfta till att eleverna bland annat ska utveckla sin begreppsförmåga, samt sin kommunikations- och resonemangsförmåga. Syftena visar att språket är en naturlig del av matematiken. Modulerna ger stöd för hur ett medvetet arbete med språkutveckling kan utveckla undervisningen i matematik.</p>	<p>F-åk 3</p> <p>åk 4-6</p> <p>åk 7-9</p> <p>Gy</p>	<p>Modul</p>
SKOLA OCH ARBETSLIV SAMT VIDARE STUDIER		
<p>Vägledning av nyanlända i skolan – Samtal om framtiden</p> <p>Studie- och yrkesvägledningssamtal med nyanlända elever kan innehålla utmaningar, som skiljer sig från de i samtal med andra elever. I tre artiklar förs resonemang kring samtalsmetodiska ideal, frågor om lärande, samt om språkliga asymmetrier. Materialet ger stöd för kollegiala samtal, samt för reflektioner i det dagliga, konkreta arbetet med vägledning.</p>	<p>Gr</p> <p>Gy</p>	<p>Stöd för kollegiala samtal och reflektioner</p>
<p>Studie- och yrkesvägledning i undervisningen åk F-9</p> <p>Studie- och yrkesvägledning handlar om att vidga elevernas perspektiv på yrken och arbetsliv, och att stärka elevernas självkännet som så att de kan fatta väl underbyggda studie- och yrkesval. Arbetet med studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar där ni som lärare har en viktig och central roll. Den här modulen handlar om hur studie- och yrkesvägledning kan integreras och utvecklas i undervisningen redan från lägre åldrar och genom hela grundskolan.</p> <p>Delar i modulen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studie- och yrkesvägledning • Studie- och yrkesvägledning i styrdokumentet • Entreprenörskap och studie- och yrkesvägledning • Normkritiska perspektiv på studie- och yrkesvägledning i undervisningen • Nyanlända, vägledning och språk- och kunskapsutveckling • Systematiskt kvalitetsarbete för en likvärdig studie- och yrkesvägledning 	<p>Gr</p>	<p>Modul</p>

<p><u>Lärlingscentrum – starta lärlingsutbildning</u></p> <p>Lärlingscentrum skapar intresse för och sprider kunskap om gymnasial lärlingsutbildning genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa mötesplatser för olika målgrupper får att stärka och utveckla lärlingsutbildning. • Stötta vissa initiativ och utvecklingsprojekt som fokuserar på att öka samverkan mellan skola och arbetsliv. • Ge vägledning och konsultation till dem som vill starta lärlingsutbildning och som redan arbetar med lärlingsutbildning. 	Gy	Information Skolverkets webbplats
STYRNING OCH LEDNING		
<p><u>Introduktion till styrning av skolan</u></p> <p>Utveckla er kompetens och förståelse för det svenska skolsystemet och skapa en grund för bra samarbete mellan förvaltning och nämnd.</p> <p>Materialet är till för dig som ska introducera ledamöter i nya nämnder.</p> <p>I materialet ingår presentationer om skolans styrning, ansvar och mandat, systematiskt kvalitetetsarbete och skolmyndigheternas uppdrag. Du kan välja att använda hela eller delar av materialet. En av presentationerna har fokus på styrning, ansvar och mandat för nyanlända elever.</p> <p><u>Introduktion till skolans arbete med nyanlända elever</u> (scrolla ner för att hitta presentationen)</p>	Nämnd Förskola Skola Vuxen- utbildning	Webbstöd
<p><u>Övergångar inom och mellan skolor och skolformer</u></p> <p>Genom samverkan och bra rutiner kan barn och elever ges en trygg och bra övergång mellan och inom olika skolformer.</p>	Alla skol- former	Webbstöd
<p><u>Stärk elevers delaktighet och inflytande i utbildningen</u></p> <p>Elever har rätt till delaktighet och inflytande i sin utbildning och arbetsmiljö, och ska kunna hålla möten och organisera sig. Det bidrar både till skolans utvecklingsarbete och ökar lusten att lära hos eleverna. Här får du stöd i att utveckla ett aktivt elevinflytande tillsammans med eleverna.</p>	Alla förutom förskola	Stödmaterial

<p>Leda jämställdhetsarbete</p> <p>För att jämställdhetsarbetet i skolan ska bli framgångsrikt behöver du som är huvudman eller rektor integrera det i det systematiska kvalitetsarbetet. På den här sidan kan du läsa om hur du gör och hitta verktyg som hjälper dig i arbetet.</p> <p>För att en skola ska uppfylla kraven och arbeta med frågan om jämställdhet på ett tillfredsställande sätt krävs det att åtgärder och planer för arbetet utgår ifrån verksamhetens behov. Det ställer i sin tur krav på dig som tillhör ledningen på skolan. Ni behöver säkerställa att lärare har den kunskap som behövs för att granska den egna undervisningen ur ett jämställdhetsperspektiv och att de har förutsättningar för att kunna samtala med eleverna om könsroller och jämställdhet.</p>	<p>Alla förutom förskola</p>	<p>Webbstöd</p>
<p>Utveckla gymnasieskolans introduktionsprogram – Styrning</p> <p>Gymnasieskolans introduktionsprogram behöver utvecklas så att fler elever kommer vidare i sin utbildning! Webbkursen ”Utveckla gymnasieskolans introduktionsprogram syftar till att ge ökad kunskap om utvecklingsarbetet genom huvudmannens plan för utbildning, elevernas individuella studieplaner och uppföljning av elevers kunskapsutveckling. Målgruppen är huvudmän, rektorer och andra personer med uppdrag att utveckla introduktionsprogrammen.</p>	<p>Gy</p>	<p>Webbkurs Nätverk</p>
<p>Anordna orienteringskurser inom vuxenutbildning</p> <p>Orienteringskurser kan anordnas inom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – komvux på grundläggande och gymnasial nivå – sårux på grundläggande och gymnasial nivå <p>Utgångspunkten för att anordna en orienteringskurs är den enskilda elevens behov. En orienteringskurs ska motsvara behov som inte går att möta upp i en nationell kurs. Syftena för kursen är bestämda.</p>	<p>Vux</p>	<p>Webbstöd</p>
<p>Leda förändring</p> <p>Materialet ger dig som är huvudman eller skolledare fördjupade kunskaper och vägledning i att leda ett förändringsarbete.</p> <p>Leda förändring har utformats för att stödja processen som huvudman eller skolledare leder och som organisationen genomgår. Samtidigt sker en kompetensutveckling.</p>	<p>Huvudman Skolledare</p>	<p>Modul</p>
<p>Läraryftet</p> <p>Genom Läraryftet kan du som är lärare öka din behörighet och höja din ämneskunskap.</p> <p>Med våra kurser och utbildningar läser du in den behörighet du behöver. Du blir dessutom tryggare i din yrkesroll, höjer din kompetens och ökar dina karriärmöjligheter. Ett år efter studierna på Läraryftet upplever två av tre lärare att de blivit bättre på att höja sina elevers resultat.</p>		<p>Kurs som erbjuds av högskola och universitet</p>

<p>Förskolekurser i kommunen</p> <p>Kurser för förskolepersonal anordnas i kommunen och kopplas direkt till de lokala behoven. Huvudmannen kontaktar ett av de lärosäten som Skolverket utsett och enas om ett upplägg.</p> <p>Kurser ges inom olika områden på 7,5 högskolepoäng. De består av föreläsningar, litteraturstudier och seminarier, samt verksamhetsanknutna uppgifter mellan träffarna. Fokus ligger på <i>undervisning i förskolan</i>, samt på att <i>leda kvalitetsarbete</i>. En kurs finns med inriktning <i>flerspråkighet och interkulturell kompetens</i>.</p>	Förskola	Kurs som erbjuds av högskola och universitet
<p>Planera för lovskola i grundskola</p> <p>Alla elever ska få förutsättningar att nå kunskapskraven inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vissa elever behöver ändå ytterligare undervisning. Få stöd i planeringen av lovskola med hjälp av diskussionsunderlag.</p>	Gr Gy	Stödmaterial Skolverkets webbplats
<p>Kommunernas aktivitetsansvar</p> <p>Kommunernas aktivitetsansvar innebär att kommuner har skyldigheter och ett viktigt ansvar för ungdomar som aldrig påbörjat, har avbrutit eller inte fullföljt sin gymnasieutbildning på ett nationellt program eller motsvarande. Här finns råd och stöd till kommunledning och operativ personal inom aktivitetsansvaret, för att organisera och genomföra arbetet med kommunernas aktivitetsansvar.</p>	Huvudman och operativ personal	Stödmaterial Skolverkets webbplats
SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE		
<p>Kvalitetsverkstaden</p> <p>En framgångsfaktor för förbättrade resultat i skolan är ett genomtänkt och gediget kvalitetsarbete. Kvalitetsverkstaden är ett processtöd som är utformat för att användas gemensamt i hela organisationen. På huvudmannanivå deltar nyckelpersoner för det systematiska kvalitetsarbetet som skolchef eller kvalitetschef tillsammans med rektorer.</p> <p>På enhetsnivå kan rektor samla en arbetsgrupp som tillsammans arbetar i processtödet. Det kan exempelvis vara en ledningsgrupp, förstelärare eller arbetslagsledare.</p>	Huvudman Skolledare	Processtöd

<p>Systematiskt kvalitetsarbete - så fungerar det</p> <p>Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att synliggöra vad vi gör, varför och vad det leder till. Ett fungerande kvalitetsarbete är avgörande för att kunna främja alla barns utveckling och lärande.</p> <p>Skollagen innehåller ett tydligt krav på systematiskt kvalitetsarbete. Där framgår också att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare, barn i förskolan och deras vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för arbetet. Även i läroplanerna finns krav på kvalitetsarbete.</p>	<p>Alla skolformer</p>	<p>Webbstöd</p>
<p>Samordnare för nyanländas utbildning</p> <p>Samordnarens uppdrag är att stödja huvudmannen i arbetet med att systematiskt följa upp, analysera, planera och utveckla arbetet med nyanlända elevers lärande. Syftet är att på kort och lång sikt erbjuda nyanlända barn och elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet.</p> <p>Det är viktigt att huvudmannens och rektorns prioritering av utvecklingsinsatser bygger på en behovsanalys som har gjorts i verksamheten och att arbetet med nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet.</p> <p>Skolverket erbjuder tre verktyg som stöd till huvudmän, rektorer och skolor att genomföra en nulägesbeskrivning, nulägesbedömning och utvecklingsplan med fokus på nyanlända elevers utbildning. Tanken är att ge en helhetsbild av verksamheten på olika nivåer i styrkedjan, i arbetet med nyanlända elever utifrån de allmänna råden samt identifierade framgångsfaktorer.</p> <p>Med stöd av de tre verktygen kan starka och svaga sidor identifieras i en verksamhet, utifrån lokala förutsättningar.</p> <p><u>Nulägesbeskrivning</u> <u>Analys och nulägesbedömning</u> <u>Utvecklingsplan</u></p> <p>När du öppnat länken scrolla ner på sidan för att hitta de tre verktygen.</p>	<p>Gr Gy</p>	<p>Webbstöd</p> <p>Skrivbara PDF-filer som öppnas i Acrobat Reader</p>

<p><u>Nätverk med fokus på systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildningen</u> ■</p> <p>Nätverket riktar sig till skolchefer, skolledare och utvecklingsledare i vuxenutbildningen och har ett särskilt fokus på nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska. Målet med träffarna är att bidra till förbättrad kvalitet och ökad likvärdighet inom vuxenutbildningen. Nätverken startar under våren 2021 för storstäder. För övriga kommuner startar nätverken under hösten 2021 och våren 2022. Nätverken leds av Regionala utvecklingscentrum (RUC) vid utvalda lärosäten.</p> <p>Nätverksträffarna är digitala och ordnas som halvdagar åtta till tio gånger per år. Efter att du anmält dig får du mer information om träffarna från nätverksledarna på RUC via mejl.</p> <p>Just nu går det inte att anmäla sig. Information om anmälan inför 2023 kommer att läggas ut.</p>	Vux	Nätverk
<p><u>Starta utvecklingsarbete för att förebygga avhopp från gymnasieskolan</u></p> <p>Ta del av framgångsfaktorer för huvudman för att planera, genomföra och utveckla arbete med att förebygga avhopp från gymnasieskolan.</p> <p>Oavslutade gymnasiestudier ökar risken för att individen senare i livet står utan arbete och blir beroende av försörjningsstöd. Dessutom ökar risken för utanförskap. För samhället innebär det minskade intäkter och ökade kostnader.</p>	Huvudman	Webbstöd
<p><u>BRUK – analysverktyg för alla skolformer</u></p> <p>BRUK är ett verktyg för självskattning som kan användas i kvalitetsarbetet. Det ger insikt om vilken grad av måluppfyllelse och vilka kvaliteter verksamheterna har i förhållande till de nationella styrdokumenterna.</p> <p>Syftet med BRUK är att vara ett utvecklingsverktyg och ett stöd i ett kollegialt lärande för att synliggöra processer och kvalitet. Den gemensamma diskussionen och analysen är viktigare än resultatet av skattningen. BRUK fungerar bra för att jämföra egna resultat över tid för att få syn på utvecklingen och utvecklingsområden.</p>	Alla skolformer	Självskattningsverktyg

<p><u>Nationellt centrum för språk- läs- och skrivutveckling, NCS</u></p> <p>NCS arbetar med att stimulera huvudmän, skolor och förskolor att arbeta aktivt med språk-, läs- och skrivutveckling. Här hittar du stöd och utbildningar som vi erbjuder.</p> <p>Språkets betydelse för lärande i alla ämnen och inom alla områden kan inte nog betonas. Det kan därför behövas någon med ett övergripande uppdrag att under ledning av skolchef eller rektor stödja och samordna det språk-, läs- och skrivutvecklande arbetet, och därmed bidra till ökad likvärdighet och kvalitet i undervisningen. En språk-, läs- och skrivutvecklare kan vara en viktig resurs i att främja alla barns och elevers språk- och kunskapsutveckling.</p>		Webbstöd
STATSBIDRAG		
<p><u>Hitta och välj statsbidrag</u></p> <p>Inne på sidan, välj fokusområde nyanlända och flerspråkighet.</p>		
ANNAT EJ I SKOLVERKETS REGI		
SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten		
<p><u>Särskilt stöd till nyanlända elever</u></p> <p>Ett webbaserat stödmaterial om flerspråkighet och funktionsnedsättning. Här hittar du information om vad skolan kan behöva göra – och tänka på – när en elev är nyanländ och kan vara i behov av särskilt stöd.</p>		Webbplats

<p><u>Att höja skolans elevhälsokompetens</u> Skolans uppdrag är att främja elevernas hälsa och lärande samt att förebygga ohälsa och hinder i lärandet. Hälsa och lärande förutsätter varandra. Därför är elevhälsa ett ansvar för alla i skolan.</p> <p><u>Skolans systematiska elevhälsoarbete</u> Ett systematiskt elevhälsoarbete handlar om att kontinuerligt följa upp och vidareutveckla skolans förmåga att möta elevers olika och specifika behov. Fokus ligger på att förbättra förutsättningarna för elevernas lärande, utveckling och hälsa. Ytterst handlar det om att alla elever ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet.</p> <p><u>Nätbaserade kurser</u></p>	Rektor Elevhälsa	Kurser
<p><u>SPSM kursutbud</u> Specialpedagogiska skolmyndigheten anordnar konferenser, tematräffar och kurser på olika orter och på distans.</p>		Kurser
<p><u>Studiepaket Npf</u> Studiepaketet vänder sig i första hand till dig som möter barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som autismspektrumtillstånd och adhd i ditt pedagogiska arbete, från förskola till gymnasiet. Innehållet är även överförbart till arbetet med andra barn och elever i uppmärksamhets- och samspelssvårigheter. Materialet kan användas som kompetensutveckling i ditt arbetslag eller för egna studier.</p>	Gr Gy	Studiepaket
Skolinspektionen		
<p><u>Nyanlända och asylsökande elever</u> På den här sidan finns samlad information om vad Skolinspektionen sett i granskningar som myndigheten gjort.</p> <p>När det gäller utbildning för nyanlända elever finns särskilda utmaningar och möjligheter. I granskningar av skolors arbete har Skolinspektionen identifierat faktorer som kan påverka skolors och huvudmäns arbete i positiv riktning. De iakttagelser myndigheten gjort sammanfaller med vad forskning pekat ut som framgångsfaktorer, samt vad andra studier och utredningar på området har visat.</p>	Skolledare Lärare	Skolinspektionen Råd och vägledning

NC, Nationellt centrum för svenska som andraspråk		
<p><u>NC, Nationellt centrum för svenska som andraspråk</u> NC vid Stockholms universitet är ett nationellt resurs- och utvecklingscentrum på uppdrag av regeringen.</p> <p>Ansvarsområdet är svenska som andraspråk, inklusive sfi och omfattar all verksamhet från förskola till vuxenutbildning.</p> <p>NC har bland annat som uppdrag att sprida forskning och beprövad erfarenhet samt stödja implementering av forskning och styrdokument. Som ett led i detta arbete är kompetensutveckling av lärare och skolledare en betydande del av verksamheten.</p> <p><u>Nyanlända elever, NC</u> Resurser, information och nyheter som rör utbildning för nyanlända elever inom grundskola och språkintröduktion.</p>	Skolledare Lärare	Webbplats
SKR		
<p><u>Öppen förskola för språk och integration</u> I många kommuner är den öppna förskolan en viktig mötesplats för språk och integration. Här kan utrikes födda föräldrar utveckla sin svenska, stärkas i sin föräldraroll, få information om förskolans viktiga roll för barnens utveckling samt skapa ett umgänge för sina barn och sig själva.</p>	Annan pedagogisk verksamhet	Webbplats
MUCF		
<p><u>Rätt att veta!</u> Rätt att veta är en ny webbutbildning för dig som har viktiga samtal med unga som är nya i Sverige om ämnen som ibland kan svåra att närma sig. Det kan handla om sex, relationer, hälsa eller jämställdhet. Det kan också handla om SRHR eller hur man möter unga som upplevt trauma.</p>	Gr, Gy, Vux	Webb- utbildning

Länkar som inte fungerar

Det händer att länkar inte fungerar av olika anledningar.

Pröva då att:

- kopiera länkens namn
- gå in på skolverket.se
- klistra in i sökrutan
- tryck på sök
- försök även med annan webbläsare